

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΕΠΟΠΤΡΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
Δ/νση: Φιλίππου Λίτσα 29 & Αγίου Γεωργίου,
Τ.Κ.:15234, Χαλάνδρι
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 213 2023882

Χαλάνδρι, 20 / 05 / 2016
Α.Α.: 63

**ΘΕΜΑ: << ΠΡΟΛΗΨΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΛΗΘΥΣΜΩΝ ΨΥΛΛΩΝ ΚΑΙ
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥΣ >>**

ψύλλοι των τρωκτικών
Xenopsylla cheopis

ψύλλοι του σκύλου και της γάτας
Ctenocephalides canis

Η υγειονομική σημασία των ψύλλων είναι σημαντική, παρόλο που ελάχιστα από τα 2500 είδη τους προκαλούν προβλήματα υγείας. Στις μέρες μας έχουν μειωθεί τα έντονα κρούσματα από την παρουσία ψύλλων λόγω της καλύτερης συνθήκης διαβίωσης και υγιεινής.

Οι ψύλλοι είναι εκτοπαράσιτα, αιμομυζητικά αρθρόποδα που παρασιτούν στο τρίχωμα των θηλαστικών (γάτες, σκύλους πρόβατα, βοοειδή) και στην συμβιωτικών τρωκτικών ή ακόμα και στα πτύελα των πτηνών. Επομένως οι πληθυσμοί τους έχουν εύκολη πρόσβαση στον άνθρωπο, τον οποίο προσεγγίζουν εξαιτίας των οσμών και του διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) που αναδίδει το σώμα του.

Είναι μικρά (1-4 mm) άπτερα έντομα (Siphonaptera), με σώμα πλευρικά πεπλατυσμένο και εφοδιασμένο με πολυάριθμες σκληρές τρίχες χρώματος κιτρινοκάστανου έως ανοιχτού μαύρου. Για την ανάπτυξή τους απαιτείται υψηλή υγρασία, ενώ η άνοδος της θερμοκρασίας ευνοεί την ταχύτερη ανάπτυξη των πληθυσμών τους.

Τρέφονται με το αίμα των ξενιστών στους οποίους παρασιτούν και χωρίς γεύμα επιζούν έως 60 ημέρες. Οι θηλυκοί ψύλλοι γεννούν 4 με 8 αυγά, μετά από κάθε γεύμα αίματος, ενώ μπορούν να γεννήσουν αρκετές εκατοντάδες αυγά κατά τη διάρκεια της ζωής τους.

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ:

Οι σοβαρές παρασιτικές λοιμώξεις που μπορούν να μεταδώσουν είναι:

- ❖ η Πανώλη,
- ❖ ο Ενδημικός Τύφος
- ❖ ο Μελιταίος πυρετός
- ❖ η Αεριογόνος γάγγραινα
- ❖ ο Τέτανος
- ❖ η Εγκεφαλίτιδα

Είναι ενδιάμεσοι ξενιστές παρασίτων και σκωλήκων:

- ❖ του τρυπανοσώματος *Levisi* των ποντικών,
- ❖ του πλατυέλμινθα του σκύλου και της γάτας (*Diryloidium caninum*),
- ❖ του πλατυελμίνθα *Nana*,
- ❖ του πλατυελμινθά *Diminuta* και τέλος
- ❖ Μυκήτων (δερματόφυτα - απώλεια τριχών κυκλικής μορφής)

ΠΑΡΑΣΙΤΩΣΗ ΖΩΩΝ:

Μέσω των περιπτωμάτων των ψύλλων μεταφέρονται μολύσματα, τα οποία διατηρούν τη μολυσματικότητα τους για τουλάχιστον 12 μήνες. Η μόλυνση των ζώων με παράσιτα από τσιμπήματα ψύλλων, μπορεί εφόσον είναι σε έντονο βαθμό, να οδηγήσει το ζώο ακόμα και στο θάνατο, εξαιτίας του γεγονότος ότι οι ψύλλοι μπορούν να επιζήσουν πάνω στο ζώο μέχρι και 3 μήνες απομυζώντας αίμα. Εκτός του κινδύνου μετάδοσης ασθενειών, προκαλούν όχληση στα παραγωγικά ζώα κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων (αιγοπρόβατα) και μείωση της γαλακτοπαραγωγής και ανάπτυξής τους.

ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΙΜΟΛΥΝΣΗΣ:

Την δυνατότητα επιμόλυνσης αυξάνει η ικανότητά των ψύλλων να μεταπηδούν από ξενιστή σε ξενιστή (από ενδιάμεσο ξενιστή στον επόμενο) και να τρέφονται μέσω των τσιμπημάτων με αίμα.

Η δυνατότητα της μετάδοσης τους στον άνθρωπο μπορεί να γίνει μηχανικά μέσω των μολυσμένων στοματικών μορίων, με το σάλιο, με παλινδρόμηση από τον εντερικό σωλήνα ή με μολυσμένα περιπτώματα.

Σε σπάνιες περιπτώσεις μπορεί να μολύνουν νήπια και μικρά παιδιά από σκώληκες *Hymenolepis diminuta* μετά από τυχαία κατάποση μολυσμένων ψύλλων.

ΤΣΙΜΠΙΜΑΤΑ ΑΠΟ ΨΥΛΛΟΥΣ:

Άμεση ιατρική βοήθεια από Δερματολόγο απαιτείται σε περίπτωση που υπάρξει τσίμπημα από ψύλλο καθώς είναι αρκετά επώδυνο. Αυτό οφείλεται στο ότι μέσω του τσιμπήματος εισάγουν στο δέρμα σάλιο που επιφέρει δερματική

αντίδραση, η οποία εκδηλώνεται ως ερύθημα, οίδημα ή φλεγμονή και εμφανίζεται έντονη φαγούρα με διάρκεια περίπου 7 ημερών.

Τα τσιμπήματα από ψύλλους είναι συνήθως 2 ή 3 συνεχόμενα και εντοπίζονται συχνότερα στα πόδια και τους αστραγάλους. Σε περίπτωση όμως που ο ψύλλος επιτεθεί σε άνθρωπο κατά την ώρα που κοιμάται, τα τσιμπήματα μπορούν να αφορούν περισσότερα σημεία του σώματος.

Το σημείο του τσιμπήματος εμφανίζει μια χαρακτηριστική μικρή μαύρη κηλίδα, που περιβάλλεται από διογκωμένο και κοκκινωπό δέρμα.

Οι δερματολόγοι για την αντιμετώπιση των συνεπειών του τσιμπήματος συνταγογραφούν στον παθών, αντισταμινικά για από το στόμα χορήγηση, όπως και τοπικά κορτικοστεροειδή και αντικνησμώδη σκευάσματα με μενθόλη και καμφορά για τοπική δερματική χρήση.

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΨΥΛΛΩΝ:

- ❖ Τακτικός έλεγχος τριχώματος κατοικίδιων ζώων
- ❖ Καλός και συχνός αερισμός εξοπλισμού κατοικίδιων
- ❖ Απεντόμωση χώρων διαβίωσης κατοικίδιων
- ❖ Αποκομιδή κοπράνων και άμεσος ψεκασμός της επιφάνειας,
- ❖ Προσοχή στη κοπριά που χρησιμοποιούμε για οικιακή χρήση.
- ❖ Έλεγχος των κάδων των απορριμμάτων,
- ❖ Καταπολέμηση παρουσίας ποντικών και αρουραίων (εντοπισμός από ύπαρξη περιττωμάτων) και καταστροφή φυσικών φωλιών των τρωκτικών.
- ❖ Σε περίπτωση εντοπισμού ψύλλων: Άμεση εξόντωση τους με ψεκασμό από νόμιμο συνεργείο καταπολέμησης εντόμων.
- ❖ Εντός του σπιτιού: χρήση ηλεκτρικής σκούπας και ατοξικού εντομοκτόνου (μόνο στις προσβεβλημένες περιοχές).
- ❖ Έλεγχος την ύπαρξη ψύλλων σε έπιπλα και μάλλινα αντικείμενα (χαλιά, μάλλινες κουβέρτες, ρούχα κ.α.)
- ❖ Ψεκάζουμε ΜΟΝΟ με εντομοκτόνο της επιλογής μας.
- ❖ Πλύσιμο μολυσμένων ρούχων από ψύλλους σε υψηλή θερμοκρασία στο πλυντήριο. Τα καθαρά στεγνά ρούχα τα απομονώνουμε σε τσουβάλια ναύλων σε ένα χώρο του σπιτιού μέχρι να δώσουμε λύση στην αντιμετώπιση των ψύλλων.
- ❖ Σχολαστική υγιεινή με καυτό νερό για να καταστραφούν οι ψύλλοι και τα αυγά τους
- ❖ Χρήση αντιφθειρικών φαρμάκων στο ανθρώπινο κεφάλι, σε περίπτωση που εντοπιστεί ψύλλος στα μαλλιά και άμεση επίσκεψη σε δερματολόγο,
- ❖ Απαραίτητη η θεραπεία των μολυσμένων ζώων και κατοικίδιων.

ΦΥΣΙΚΗ ΛΟΣΙΟΝ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΨΥΛΛΩΝ:

Εκτός των φαρμακευτικών σκευασμάτων, χρήσιμη είναι και επάλειψη του κατοικίδιων με ένα σπιτικό λαδάκι αιθέριων ελαίων, το οποίο έχει την ιδιότητα να απομακρύνει τους ψύλλους.

Υλικά:

50 ml αμυγδαλέλαιο ή ηλιέλαιο

8 σταγόνες αιθέριο έλαιο πορτοκαλιάς,

8 σταγόνες έλαιο Σιτρονέλας,

8 σταγόνες αιθέριου έλαιο λεμονιάς και

5 σταγόνες από τειόδεντρο (όχι περισσότερο, λόγω κινδύνου

τοξικότητας σε γάτες και σκύλους αν το γλύψουν σε μεγάλη ποσότητα, είναι όμως ασφαλές για τον άνθρωπο).

Εναλλακτικά:

5 σταγόνες αιθέριο έλαιο neem (ψευδομελέλαιο)

ΑΠΩΘΗΤΙΚΟ ΣΠΡΕΙ ΨΥΛΛΩΝ:

Υλικά:

1 λίτρο νερό

2 κουταλιές της σούπας ξίδι

1 κουταλιά της σούπας οινόπνευμα 40 βαθμών

5 σταγόνες αιθέριο έλαιο neem (ψευδομελέλαιο)

5 σταγόνες αιθέριο έλαιο ευκαλύπτου

Εναλλακτικά : 5 φύλλα ευκαλύπτου που τα σιγοβράζουμε σε 500 ml νερού για 10 λεπτά. Όταν κρυώσει το νερό, αφαιρούμε τα φύλλα και το αναμιγνύουμε με όλα τα υπόλοιπα και το υγρό που προκύπτει, το τοποθετούμε σε μπουκάλι με ψεκάστήρα.

Ψεκάζουμε καθημερινά το κατοικίδιο πριν την βόλτα καθώς και τον καλά καθαρισμένο χώρο διαβίωσης του.

Η χρήση αδιάλυτων αιθέριων ελαίων απαγορεύεται και για την διασφάλιση ασφαλούς χρήσης δεν ενδείκνυται η χρήση μεγαλύτερης ποσότητας αυτών.

